

1912

1912/312 7. oldal.

Viepesülöböl.

Viepe

# DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:			
Helyben:	Vidéken:		
Egy hóra 1 kor	Egy hóra 1 kor 50 fill		
Negyedévre 3	Negyedévre 4 50		

Felelős szerkesztő  
**Dr. HEGEDŰS LORANT.**  
 Kiadók és laptulajdonosok  
**HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**DEBRECZEN,**  
 Piacz-utca 49. szám.

## A második lépés

### Nyilatkozat a politikai helyzetről

Minél jobban közeledik a politikai szezon, annál nagyobb figyelemmel fordul a politikai világ ama kérdés felé, hogy lesz-e hát béke, az annyira kívánt, várt, óhajtott béke.

Egyik kiváló, nagyjelentőségű politikus ezeket mondta:

— Az első lépés tudvalevőleg az volt, hogy a miniszterelnök a kibontakozás érdekében hajlandónak nyilatkozott a mentelmi jog kodifikálásának és a hárszabályrevízióknak a kérdését pártközi tanácskozás elé vinni. — A dolog természete szerint most már az ellenzéken lett volna sor nyilatkozni az iránt, hogy elfogadják-e tárgyalási alapul ezt a tervet, vagyis az ellenzéknek kellett volna megtennie a második lépést.

— Nem úgy történt, az ellenzék a kormány és a többség kezdeményezésére kitérőleg válaszolt, sőt nem is válaszolt, hanem azt az újabb kérdést vetette föl, hogy vajjon kiterjedne-e a hárszabályrevízió az elnökség jogkörére is. Ezt az aggodalmat azonnal eloszlatta Lukács Legújabb nyilatkozatában, kijelentvén, hogy kezdettől fogva minden részletre, tehát az elnöki jogkörre is kiterjedő hárszabályrevízióra gondolt, hogy továbbá egy a hárszabályrevízió, mint a mentelmi jog kérdése a képviselőknek saját házi ügye, melyet a pártok maguk között intézhetnek el, a kormány minden beavatkozása nélkül.

— Lukács és általa a munkapárti többség tehát megtette a második lépést is a pártok közti viszony rendezése felé, s ezek után most már senki sem vonhatja kétségbe, hogy a kormány és pártja a legőszintebben óhajta a békés kiegyenlítést.

— Most már igazán az ellenzéken áll a határozott állásfoglalás sora. Nincs több helye ingadozásnak, kertelésnek. Meg van adva, szabatosan ki van jelölve az az alap, amelyen minden jogos és közérdekű kívánságát megvalósíthatja. Ha visszautasítja ezt az alapot, ezzel csak azt árulja el, hogy nem jogos és közérdekű, hanem szerénytelen és önző pártcélokért küzd, hogy vereséget szenvedett kisebbség létére ma is diktálni akarja a béke föltételeit. Az ellenzéknek nem szabad ide tévelyednie. Nem szabad utját állania a tisztességes kibontakozásnak lehetetlen föltételekkel, olyanokkal, amelyeket a kormány és a munkapárt a többségi elv fölládozása és a maga megalázása nélkül el nem fogadhatna. Éreznie kell az ellenzéknek, hogy a többség ajánlotta kibontakozási alap visszautasításával lehetetlen helyzetbe kerül, mert saját ítélete szerint nem vehet részt a normális parlamenti munkában, arról pedig még csak nem is ábrándozhat, hogy az egyszer már diadalmasan letört obstrukciót feltámaszthassa. —

Igen nagy felelősséggel jár tehát az ellenzék-re nézve döntő elhatározásának a meghozása. Egyetlen helyes megoldás: rálépni arra az alapra, amelyet Lukács följajánlott.

— Van remény, hogy az ellenzék megteszi azt, ugy a maga, mint a nemzet érdekében. Biztató jel erre nézve Andrásynak, az ellenzéki óhajások tolmácsának az a kijelentése, hogy Lukács legutóbbi nyilatkozatát megelégedéssel fogadja s nézete szerint a teljes hárszabályrevízió után a többi ügyre vonatkozó reparáció elmaradhat.

## Hajdúvármegye augusztusban

### A közigazgatási bizottság ülése.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta meg Domahídv Elemér főispán elnöklete alatt ülését, amelyen a szakelőadók az augusztusi havi állapotokról számoltak be. Ezek közül szomorú állapotokat mutat be az alispáni jelentés, amely szerint igen sok volt a kivándorlás.

Az ülésről tudósításunk a következő:

### A kivándorlás.

Pákozdy Sándor főjegyző terjesztette elő az alispáni jelentést, amely szerint a közbiztonsági állapotok kisebb betörésektől és lopásoktól eltekintve kielégítőek voltak. Kilenc fegyelmi ügy befejezést nyert, ezek közt a hajduböszörményi városi takarékpénztárnál több tisztviselő ellen hivatalos kötelességük súlyos megsértése s visszaélés miatt indított ügy. Kiadtak összesen 9 utlevelet és pedig a következőknek: Kotur Mihály, Lovas Mihály, Varga István, Kopcsa Illés, Zolnai Márton hajduböszörményi; Kovács Mária hajduhadházi; Szender Jecherrel hajdudorogi lakosnak; Babe, Chaje Miriam, Dávid, Bracha Halave gyermekeivel Amerikába; Friedman Lajos hajdunánási lakosnak Orosz-Törökországba, Bulgáriába és Romániába. Nyolc utlevél kivándorlásra szolt.

### Közegészségügy.

Losonczy Ákos dr. kir. tanácsos, főorvos a következőket jelentette: Augusztusban a közegészségügy állapota kedvezőtlen volt, kevés a születés, sok a halálozás, különösen a gyermekeknél. Első helyen áll a halálokok közt a csecsemők gyomorbelőlobja, a meleg napok veszedelme, a szakszerűtlen táplálásban részesített alacsony életkoruaknál. Igen sok halálozást okozott a gümőkór is. A hevenyfertőző betegségek évtizedek óta nem észlelt szelid jellegűek voltak. Roncsoló toroklob 3 községben 6 gyermekben, a vörheny négy községben legerősebben Hajduböszörményben és Tiszacsegén 20 gyermekben, kanyaró 7 községben, legnagyobb számban Egyeken és Tiszacsegén 38 gyermekben, a tifusz szórványosan 8 községben 13 esetben lépett föl. Hetvenkilenc esetben egy halálozás sem történt. Veszett eb négy egvnt mart meg. Három baleset, négy öngyilkosság történt. Született összesen 555 egvnt, elhalt 388, a szaporodás 147.

### Iskolaügyek.

Csánky Viktor kir. tanácsos, tanfelügyelő jelentése szerint megkereste az iskolafőntartókat, hogy az elemi iskolai tandiikárpótlások érdekében intézkedjenek. A kultuszminiszter Szécsi Miklós és Pólva Mihály hajduszoboszlói tanároknak 700—700 kor. személyi pótlékot adott, Sallai Lajosné Csonotos Margit tanitónőt nyugdíjazta. Körmös Róza tanitónőnek 200 kor. igazgatói személyi pótlékot adott. Tóth Blankát a nyár-egyházi, Kreitler Antalné Tenkely Amáliát a tetetlen-nagymajrosi iskolához kinevezte. Pávay Vajna Ilonkának 200 kor. korpótlékot utalványozott.

### Adózás.

Nagy József pénzügvigazgató helvettes jelentése szerint augusztusban befolyt egvnesadóban 330.604 korona 63 fillér, hadmentességi díjban 2603 korona, belyegjövedékben 145.573 korona 24 fillér, jogilletékben 85.526 korona 79 fillér, díjjövedékben 312 korona 51 fillér, dohányjövedékben 43.353 K 10 fillér, határvám jövedékben 24.292 korona 97 fillér, fogyasztási és italadóban 14.176 kor. 51 fillér. Halasztást 27. időleges házadó mentességet 116 esetben adtak.

## Lukács László kitüntetése

### A miniszterelnök a Szent István-rend nagykeresztje.

Vasárnap Apponyi Mádon, Mezössy pedig Mezöcsáthon és Mezökeresztesen újból kiméletlenül támadták Lukácsot és követelték a béke előfeltétele fejében mielőbbi lemondását. Erre a makacs és lehetetlen követelésre most csattanós válasz jött abban a formában, hogy a király a véderötörvény megalkotása körül szerzett érdemei elismeréséül a Szent István-rend nagykeresztjét adományozta gróf Stürgkh osztrák és Lukács László magyar miniszterelnökeknek. A magyar miniszterelnök kitüntetése közvetlenül a parlamenti őszi ülészak megnyitása előtt a nagy jelentőséggel bir, hogy nem csupán a multban tett szolgálatoknak legmagasabb elismerése, hanem egyszersmind a jövőre szoltó bizalomnyilvánításnak a jellegét is viseli magán.

A kitüntetésről ma hivatalosan kiadott előzetes jelentés nagy meglegedést és lelkesedést keltett a munkapárt körében, ahol most már fokozott erővel, egyértelműséggel támogatják Lukács Lászlót nemcsak béketörekvéseiben, hanem ha arra kényszerítettnek, a harc folytatásában is.

Az ellenzék most már igazán beláthatná, hogy midön Lukács távozását sürgeti, teljes lehetetlenséget követel, szembehelyezkedik azzal a bizalommal, amellyel a korona viseltetik Lukács, mint a kormány feje és a többség vezére iránt.

A béketárgyalások csak tárgyi alapon indulhatnak meg és mozoghatnak és a parla-

mentarizmusnak nemcsak alapelveivel, hanem létérdekeivel is ellenkezik, ha egy miniszterelnök, aki iránt a korona és a parlamenti többség ünnepélyesen és egyuttal szívélyes módon is nyilvánítja bizalmát, meghajolna a közvélemény előtt hitelvesztett és eddigi vereségei dacára is akadékoskodó kisebbség előtt.

## Előkészület a közgyűlésre

### A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Ma délután tartotta meg első ülését a szünet után a jog- és pénzügyi bizottság, hogy a közgyűlés elé kerülő ügyeket előkészítse. A viztoronyban létesített változtatások, a magyar görög katolikus püspökség ügye, amelyről más helyen emlékezünk meg, nagy vitát keltettek. Itt kell megjegyeznünk a viztorony építési munkáknál lefolyt tárgyalásokra, hogy azoknál furesza fölfogás nyilatkozott meg. Az ugyanis, hogy a tanács kövesse a legszigorubb bürokratizmus útját s a legszükségesebb és legsürgösebb dolgot se merje megcsináltatni, amíg a közgyűlést össze nem hívja. Éppen ellentéte ez annak a fölfogásnak, amelyet egy modern közigazgatásban követni kell s amely sokkal előbbre viszi a város ügyeit, mint a rideg paragrafusokban bujkáló közigazgatás.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Jelen voltak az ülésen: Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöke alatt Magoss György dr. főügyész, Könyves Tóth Mihály dr., Medgyaszay Miklós tanácsnok, Aczél Géza főmérnök, Kondor Kálmán főszámvevőhelyettes, Csanak József, Fejér Ferenc dr., Freund Jenő dr., Jánosi Zoltán Kernhofier József, Márk Endre udvari tanácsos, Nagy Jakab, Révi Nándor dr., ifj. Schvarcz Vilmos, Szilágyi Imre, Tóth István, Vásáry István dr. jegyző. Az ülésen részt vett még Domahidy Elemér főispán és Körner Adolf főjegyző is.

### A viztorony.

K. Tóth Mihály dr. tanácsnok ismertette Burger Péter dr. tanácsnok javaslatát, hogy a nagyerdei viztoronyt úgy építsék, hogy ott kávéházat és cukrászdát létesíthessenek. Az átépítés 34.114 korona több kiadást okozna. A tanács már határozott is és pedig úgy, hogy most csak előkészítő változtatásokat, szerkezeti módosításokat engedélyez 8900 korona költséggel.

Jánosi Zoltán ezt a tervet és előterjesztést nem fogadja el. A nagyverden terveztek úgy is nagyszabású vigadót, amelyben minden lesz. Két kávéházra semmi szükség, mert egyik a másikat rontaná, konkurenciát csinálna egymásnak.

Freund Jenő dr. kérdést tesz föl, vajjon nem építették-e már fel a viztoronyon a kávéháznak való helyiségeket.

Révi Nándor dr. azt mondja, hogy halomása szerint tízezer korona értékű vasrudat már rendeltek is az átalakítási munkálatokhoz. Kérdi, van-e erről a tanácsnak tudomása.

Freund Jenő dr.: Az ügy tisztázása érdekében kéri, vegyék le a napirendről ezt a tárgyat.

Aczél Géza főmérnök kijelentette, hogy tanácsi felhatalmazás alapján végeztette az átalakítási munkálatokat. Várni ezekkel nem lehetett, mert akkor a munkálatokat meg kellett volna szakítani. A szerkezeti alakítás különben sem vész kárba, mert ennek alapján bármikor meg lehet csinálni a kávéházat.

Jánosi Zoltán kifogásolja, hogy közgyűlési határozat nélkül megcsinálták az átalakítási munkálatokat s ezért nem veszi tudomásul a tanács előterjesztését.

Révi Nándor dr.: Annak megállapítását kéri, hogy a kiadott 9000 koronáért ki felelős anyagilag.

Magoss György: A viztoronynak kávéházzá való átalakítása igen hasznos és szép terv, amelynek kivitele az erdő érdekében van. A megbízást az átalakításra a tanács adta meg, azért, mert időközben nem volt közgyűlés, várni pedig nem lehetett vele, mert akkor meg kellett volna szakítani az építkezés folyamatát.

Freund Jenő dr.: A befejezett ténkek előtt állva s méltányolva a tanács jóhiszeműségét, tudomásul veszi az intézkedést.

Márk Endre: Ezt az építkezést a Nagyerdő egységes fejlesztésének akadályává teszi. De a kényszerhelyzet előtt állva, el kell fogadnia a megtörtént tényeket. A Nagyerdő fejlesztésére nézve azonban egységes tervet kér.

Jánosi Zoltán s Révi Nándor újból kifogásolják a közgyűlési határozat nélkül történt építkezést.

Magoss György dr. kijelenti, hogy most kellett ezt megcsinálni, mert később a vasbeton szerkezetet megbontani nem lehetett volna. Így pedig van a városnak olyan viztornya, amelynek helyiségeit mindenkor akár milyen célra is használhatják. A helyiségek használatára vonatkozóan egyáltalán nem határozott a tanács. Kéri: tárgyilagosan szemlélje ezt az ügyet a bizottság. Jött kívülről egy jó idea, azt a tanács végrehajtotta.

Fejér Ferenc dr.: Helyes előrelátás.

Freund Jenő dr.: Nem kérek előrelátást!

Márk Endre és Jánosi Zoltán ezzel a Nagyerdő egységes fejlesztését látják megbolygatva s azt hiszik, hogy konkurrens lesz a viztorony a vigadónak.

Végül a bizottság kimondta, hogy a teljesített munkákat tudomásul veszi a helyiségek rendeltetéséről később határoz s a tanácsot fölkéri, tegyen részletes jelentést a Nagyerdő fejlesztéséről.

### Új vízvezetéki hálózat.

A bizottság a tanács és a mérnöki hivatal javaslatára kimondta, hogy a tisztviselő telepet vízvezetékekkel látja el, amelynek 81591 koronányi költségeit a díjakkal úgy kell megfizetnie a telep lakosságának, hogy azok a kiadást amortizálják.

Jánosi Zoltán tekintettel arra, hogy a Homok- és Csapó-keretek már teljesen a belterülethez fűződtek, kéri azok vízvezetékekkel való ellátását is és ha a vízvezetéki kutak ma kevésnek bizonyulnak, furasson a város ujakat, mert ilyenekre ugyanis szükség lesz.

Aczél Géza mindenben helyesli az elmondottakat, mert hiszen egyes kertészekben ma már rendkívül sűrű a lakosság, de akkor gondoskodni kell a csatornázásról is, mert a kettőt együtt lehet csak megcsinálni.

A bizottság utasította a tanácsot, hogy a kertészek csatornával és vízvezetékekkel ellátása és új kutak furása kérdésében végezzen tanulmányokat és tegyen jelentést.

### Kérelmek.

P. Nagy Zoltán ama kérelmére, hogy a segélyként adott 500 koronát 1000 koronára emelje fel a város s hogy ebből tíz növényeket ingyen taníttasson, Márk Endre javaslatára nyomán kimondta a bizottság, hogy míg a Zenedét nem városítják, az 1000 korona segélyt megadja.

A Rosenfeld Salamon bérletébe átmenő gazdasági épületeket kell emelni. Az építkezéseket Balogh Kálmán 10.600 koronáért kész elvállalni.

Révi Nándor dr. versenytárgyalást kér kiírni, mert az összes iparosoknak alkalmat kell nyújtani a munka elvállalására.

Jánosi Zoltán ajánlja, hogy a versenytárgyalást téglapületekre és vasbetonra írják ki. A bizottság így is határozott.

Megszavazott ezután a bizottság Nagy Lajos hajdu özvegyének 30 korona havi segélyét.

### A téglagyár.

Medgyaszay Miklós tanácsnok, tekintettel arra, hogy a cserépgyártásra előirányzott összeg augusztusban elfogyott és e hó végén már hitelütlépés is volt, a további üzemvitelére és kisebb beruházásokra 25 ezer korona póthitelt kér, amely azért szükséges, mert a munkadíj 1000 darab téglánál 80 fillérrel emelkedett.

Jánosi Zoltán tételes számítást kér, mert a munkadíjak emelkedése, számítása szerint, csak 3-4000 koronára rug.

Révi Nándor dr. teljes kimutatást kér. Freund Jenő dr. kéri kimutatását annak, hogy az előirányzott 55000 koronát mire fordították. Addig nem is lehet tárgyalni a póthitelről.

Jánosi Zoltán szerint is látnia kell a bizottságnak ezeket az adatokat, hogy tisztában legyen a téglagyár működésével.

A bizottság a kérdést levette a napirendről.

### A légnálya.

A bizottság hozzájárult Kovács János és neje ama kéréséhez, hogy az újkerti telkükből utcanyitásra átengedett 53 négyszögöl területet a megállapított 10 korona helyett egy korona jogelismelési díj ellenében használhassák.

Freund Jenő dr. kéri a tanácsot, utasítsa a mérnöki hivatalt, hogy a nagyerdei kocsolyapályát még az ősszel készíttesse el.

K. Tóth Mihály dr. tanácsnok kijelenti, hogy a jégpályát már télire elkészítik. — A belügyminiszterium az összes terveket bekérte, hogy együttesen intézzék el az erdei létesítmények kérdését.

Végül egy sereg telekajánlati ügyet tárgyalt a bizottság.

## Az új színházi szezon

### Zilahy Gyula előleges jelentése.

Zilahy Gyula, akinek új társulatáról legközelebb közöltük a névsort, e hó 28-án kezdi meg Debreczenben az előadásokat és pedig az Asszonyfaló című új operettel.

A most kibocsátott előleges színházjelentés szerint a társulat most már teljes névsora a következő:

Ügyvezetőség: Zilahy Gyula igazgató, főrendező, Irmay Béla igazgató helyettes, titkár, Mártonfalvy György karnagy, Schuster József karmester, Kassai Károly operett rendező, Kemény Lajos drámai rendező. Hatvani Károly gazda, ellenőr. Szepesi Dezső pénztáros, Radnóthy Sándor sugó, Radnóthy Sándorné második sugó, Láng Lajos ügyelő, Rózsa Lajos könyvtáros.

Az előadó személyzet a következő: Hölgyek: Antal Erzsébet operett szubrette, Borbély Lili operett szubrette, Csanádi Irma alt énekesnő, Halasy Mariska drámai hősnő, H. Serfőzy Etelka operett és vígjátéki komika, Kiss Mariska vígjátéki szubrette, társalgási, Uti Gizella anyaszínésznő, Zilahyné S. Vilma koloratur énekesnő, Ligeti Vilma második komika, Vajda Ilonka szende színésznő, Vámos Gizella segéd színésznő, Wirth Sári naiva, Tordai Erzsébet énekesnő, Percel Carola és Percel Rózsi táncitanítók és táncosnők.

Urak: Bérczi Ernő lírai szerelmes, szalon síheder, Falussy István tenor-bariton énekes, Kassai Károly operett-buffó, szalon komikus, Kemény Lajos jellem és apaszínész, Kiss Imre Sándor tenorénekes, társalgási, Lajthai Károly bonviván és szerelmes színész, Lévai Farkas Pál jellem komikus, Máté Gyula táncos komikus, Pethő Pál hősszerelmes, Solti Ernő tenorénekes, Szabó Gyula operett-komikus, Szászalmi György síheder lírai szerelmes, Szilágyi Ernő hős szerelmes, jellemszínész, Székely Gyula basszbaritonénekes és kedélyes apa, Zilahy Gyula színész.

III. Karszemélyzet: Nők: Ábrai Irén,

**Piac-u. 69.** igen szép cserépkályhák jutányos árban eladók.  
a Kereskedelmi és Iparháza I. és II. emeleti helyiségekben levő  
Értekezhetni **ULLMANN SALAMON** fősz. kereskedésében **PIAC-U. 61.**

Ardai Vilma, Aszalay Erzsébet, Baranyai Szidi, Csepreghy Emma, Erdélyi Margit, Gyarmathy Rózsika, Jászai Juliska, Kassai Károlyné, Kulinyi Karola, Kállai Károlyné, Levendovszky Irma, Nagy Zsuzsi, Szemző Erna, Székely Gyuláné, Rózsa Mariska, Férfiak: Arday Árpád, Ferenczy Lajos, Kállay Károly, Kozma Gyula, Kolozsvár Albert, Kovács Károly, Kőszeghy Károly, László Ferenc, Láng Lajos, Perényi József, Perényi Kálmán, Renkai Béla, Rózsa Jenő, Somogyi Béla, Szakács Árpád, Vajda András, Véghe Jenő, 24 tagból álló zenekar.

IV. Műszaki személyzet: Műszaki felügyelő és festő: Gyöngyösvy Viktor. Főgépész: Tóth János egy segéddel. Fodrász: Petrizsiny János két segéddel. Dizmester: Széll András 8 díszítővel. Szertáros: Szőlősi József 3 segéddel. Horváth Ferenc szabó 3 segéddel. Világosító: Káté Lajos két segéddel, Indig Samu, színház-szolga.

Bérletárak a következők: Földszinti családi páholy 60 (A. B. vagy C. bérletes) előadásra 700 korona, I-ső emeleti családi páholy 60 (A. B. vagy C. bérletes) előadásra 576 korona, Földszinti és I-ső emeleti kis páholy 60 (A. B. vagy C. bérletes) előadásra 288 korona, Támlásszék, I. rendű I—VII. sorig 60 (A. B. vagy C. bérletes) előadásra 120 koronakorona, Támlásszék, II. rendű VII—XII. sorig 60 (A. B. vagy C. bérletes) előadásra 100 korona, Támlásszék, III. rendű XIII—XVII. sorig 60 (A. B. vagy C. bérletes) előadásra 80 korona.

A vasárnapi kisbérlet árai ezek: Földszinti családi páholy 30 vasárnapi előadásra 350 korona, I-ső emeleti családi páholy 30 vasárnapi előadásra 288 korona, Földszinti és I. em. kis páholy 30 vasárnapi előadásra 216 korona, II-ik emeleti páholy 30 vasárnapi előadásra 144 korona, Támlásszék I. rendű I—VII. sorig 30 vasárnapi előadásra 60 kor., Támlásszék II. rendű VIII—XII. sorig 30 vasárnapi előadásra 50 korona.

Bérletjegyzéseket Irmay Béla titkár, helyettes-igazgató végez e hó 16-tól 24-ig a színházi előcsarnokban. A bérlet két részletben fizetendő.

## Revolver a pásztorórán

### Egy utcai nő merénylete

Fővárosi tudósítónk jelenti: Egy S. I. nevű fővárosi iparosmester tegnap délután a Rákóczi-uton sétálva közben megismerkedett egy feltűnően öltözöködött, csinos fiatal nővel. A nő elmondta neki, hogy elvált asszony, aki nemrég hagyta ott a férjét. Az iparosmester kapacitálta a fiatal hölgyet, hogy menjen vele a Német-utca 3. sz. alatt lévő szállodába pásztorórára. Az állítólagos elvált asszonyt nem sokáig kellett kapacitálni s rövid pár perc múlva már a szállodában turbékoltak.

Alig értek azonban be a kis szobába, a nő tíz koronát követelt a férfitől a pásztoróra fejében.

— Nem adok — felelte az iparosmester, — nem utcai nő maga.

— De igen, az vagyok! — felelt a nő és előmutatta a rendőrség által kiállított igazolványát.

A férfi erre távozni készült, de a nő eléje állt és nem akarta kiengedni, amíg az idővesztéséért nem kárpótolja. Az iparosmester félrelökte a leányt az aítóból és le akart menni lépcsőkön. A nő erre ridikülléhez szaladt és elővette abból revolverét és a távozó férfit sőtötte.

Összeszaladt a szálloda egész személyzete s rendőrt hívtak, aki a lövöldöző hölgyet bevitte a főkapitányságra. Itt kiderült, hogy Kvassay Ilona 26 éves rendőri felügye-

let alatt álló leány. Azt állította, hogy azért löött a férfit, mert ez megpofozta őt, amikor megtudta, hogy rendőri felügyelet alatt áll.

A revolveres hölgyet a rendőrség szabadon bocsátotta, de az eljárást folytatják ellene.

## Debreczen és Hajdudorog

### Az új püspökség székhelye

Abban a nagy harcban, amelyet egvesek Hajdudorog ellen és Nyiregyháza érdekében indítottak, a mai napon Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága is megszólalt s minden valószínűség szerint Debreczen város közgyűlése fölfogásának adott kifejezést egyhanguan.

Tudvalevő, hogy a hajdudorogiak milyen nagy elévülhetetlen érdemet szereztek a görög katolikus magyar püspökség kivívása érdekében s ezért méltán hinni lehetett, hogy Dorog kapja meg a püspökséget s Debreczen is ez érdemekre és a történelmi jogokra tekintettel nem lépett sorompóba Hajdudoroggal szemben. Amde Nyiregyháza hivatkozva arra, hogy Dorog csak község, s hogy ő már város elakarta csikarni Dorogtól a püspökséget és a leghatalmasabb protektorokkal igyekezett odahatni, hogy a püspökséget ott helyezték el. Mozzalmának már eddig is volt hatása. Így állván a dolog ezért szólalt meg most Debreczen, mert a püspökségnek nem szabad elkerülni hajdudorogról.

A jog- és pénzügyi bizottság azonban akkor is, amikor kimondta, hogy most már sorompóba lép, kimondta, hogy a püspökséget mindenképpen Hajdudorognak kívánja s csak ha Dorog kiesik a számításból, kéri a püspökséget, de akkor azután mindent megad, ami kell.

Az ülés eme részének lefolyásáról tudósításunk a következő:

Könyves Tóth Mihály dr. tanácsnok ismertette a beadott kérvényt, amelyet tegnap mi is leközlöttünk, s javasolta, hogy miután egyszerűen már a közgyűlés állást foglalt a kérdésben úgy, hogy a püspökséget Hajdudorog számára kérte, hivatkozzék Debreczen e határozatra s csak ha Dorog elesnek, akkorra jelentse ki Debreczen igényét a püspökségre s jelentse ki készséggel a szükséges dolgokat megadni.

Márk Endre hosszabb igen meggondolt szép beszédben hivatkozott arra, hogy amár egyszerű történet állásfoglalással szemben nem szabad inkonzekvensnek lenni. Ismertette Dorog nagy érdemeit s csak ha Dorognak egyáltalán nem iuthatna a székhely, az esetre ajánljunk föl mi székhelyet.

Szilágyi Imre is ilyen értelemben szólalt föl. Ő mindig amellett volt, hogy Debreczenben legyen a püspökség, mert itt van a helye, emelni fogja a kulturát, fényt és amellett Debreczenből szolgálhatja igazán a hazafias és gazdasági célokat.

Révi Nándor dr. azt kívánja, hogy a megajánlandó dolgokat már most sorolják föl.

Jánosi Zoltán gyöngyöri magas szárnyalású beszédben vázolta Hajdudorog nagy hazafias küzdelmét, sikereinek nagy nemzeti érdemeit. Ezek miatt nem kérte mindiárt Debreczen számára a püspökséget, bár tudja, hogy az csak itt tehet igazán eleget a magyarság nevében hozzáfűzött reményeknek. Azért míg lehetséges Hajdudorog mellett kell lenni, de ha Dorog nem kaphatja meg a püspökséget, akkor mindenáron Debreczennek kell megkapnia s akkor Debreczen azért olyan áldozatokat hoz, amelyet Nyiregyháza nem hozhat, ha ezer évig is fizeti utána a pótdótot.

Révi Nándor és Márk Endre után Doma-

hidv Elemér főispán mondott rendkívül értékes és Debreczennek állásfoglalásához méltó lovagias és áldozatkész kijelentésekkel átfűzött beszédet, amelyet nagy figyelemmel hallgattak s minden részét helvesséssel kísérték.

Domahidv Elemér főispán a következőket mondta: A székhely kérdése, nagy kérdés, amelynek szubtilis finomságait nagy figyelemmel kell megoldani, hogy Debreczen meg ne sértse sem Dorogot, sem annak igényeit a püspökséget. Ő a legerősebben volt Hajdudorog mellett s van ma is, amiért pedig görög katolikus egyházi főhatóságok erős szemrehányásokat tettek neki. Egy lovagiasan gondolkodó férfi szívével s lelkevel kell eljárni s mindaddig kitartani Dorog mellett, amíg csak Dorognak megvan a lehetősége. Természetes, hogy szíve egész melegeivel lesz Debreczen mellett, ha odakerül a dolog, hogy Dorogot eleítsék, de addig Dorog érdemeit és eshetőségeit rontani nem szabad.

A bizottság ezután egyhanguan mondta ki a határozatot, hogy föntartja Dorog mellett hozott határozatát és csak ha bizonyos lesz, hogy Dorogra nem kerül a püspökség, kéri azt Debreczennek s akkor minden szülkeséges dolgokat megajánl.

## Véres vasárnap Sárándon

### Halálosan megszurtt gazda

Tegnap éjjel halálos sebből vérezve hozták Sárándról Debreczenbe egy főmódu gazdaembert, akit egy odavaló kocsmában leszurtt egy kötekedő alak. A nyakán tátongó nyílás van s nem lehetetlen, mire e sorok napvilágot látnak, már nincsen az élők között.

A merénlő az „első legény“-ek fototípusa: fennhéjázó, duhaj és minden pillanatban fejét törni kész. Azt mondiák, végzetes tettének hatása alatt öngyilkosságot kísérelt meg, azonban még idie korán meggátolták ennek végrehajtásában.

Az esetről telefonon a következőket jelenti sárándi tudósítónk:

Tegnap este 6 óra után a „Jó komá“-hoz címzett csapszékben mulatott néhány fiatal gazda, köztük Tóth Péter 22 éves egyén is, aki nemcsak a község leggazdagabb embere, hanem híres a virtuskodásáról. Ludmány Sándor 34 éves birtokos is betért a mulatózókhoz, akik már ekkor magasabb hangon beszéltek egymással, talán össze is különböztek.

Ludmány bort hozatott és leült az egyik asztalhoz, miközben Tóth Péter hajbakapott a jelenlevők valamelyikével, akivel huza-kodni is kezdtek. Azonközben aztán ki is ömlött egy-két üveg bor, talán éppen a Ludmány Sándor üvegie is. Aki erre felkelt, hogy majd rendet csinál és szétválasztja a verekedőket.

Tóth Péter azonban, aki nem volt hozzászokva, hogy valaki őt rendutasítsa, éppen nem volt meglegedve a közbelépéssel s mikor Ludmány félredobta utiából ellenfelét, nekifordult ennek s pillanat alatt kinyitotta hosszunyelű pengéjét. Sőt oda is szurt feléje, hogy a kés éppen a nyaka nyulvánvát érte. Persze a vér menten kiszökött belőle s mint a szökőkút, vastag sugárban lövelt a plafon felé. Amin annyira megrémült a merénlő, hogy hanyathomlok rohant ki az utcára, Ludmány utánna, hogy majd visszaadja a kölcsönt, de alig tett pár méter utat, lerogyott és a nagy vérvesztéséért miatt eszméletlenül vágódott végig az utcán. Bevittek egy közeli lakásba, ahol az orvos bekö-

**Csipkét,** harisnyát legolcsóbban kizárólag csak a **Csipke-áruházban** vásároljunk. Kérem a címre ügyelni! **S A S-U. 4.**

tözte s nyomban intézkedett, hogy a debreceni közkórházba szállítsák.

Itt kezelés alá vették, miután azonban a szurás nyeldekklőjét is érte, rendkívül veszélyesnek tartják állapotát, úgy hogy esetleg halála is minden percben elkövetkezhet.

Ludmány nős, családos ember. Tóth Péter pedig csak nemrég nősült s fiatal felesége van.

A faluban ma az a hír volt elterjedve, hogy Tóth Péter tette fölött való elkeseredésében egy késsel sulvosan megsebezte magát s csak hozzátartozói akadályozták meg, hogy szívébe ne mártsa a kést. Állítólag szintén a debreceni közkórházban ápolják.

Kérdést intéztünk eziránt a kórház igazgatóságához, ahol azonban tagadóválaszt kaptunk. Így ez a hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak.

## Bűnöző szerelem

(Mikor a férj Amerikában jár. — Testvérek, mint vetélytársak. — Megfojtott csecsemő. — Letartóztatják a törvénytelen gverek apját.)

A debreceni rendőrség tegnap a nyiregyházi kir. ügyészség távirati megkeresése folytán letartóztatta *Ólvedy* András 31 éves géplakatost, aki ellen szándékos emberölés büntette miatt emelt vádat a nyiregyházi kir. ügyészség. *Ólvedy* már egy ízben ült vizsgálati fogságot, azonban alibijét sikerült bizonyítania, így a vádtanács szabadlábra helyezte; de a vizsgálat folyamán ismét oly gyanuok merültek fel ellene, hogy letartóztatását kellett elrendelni.

Az eset egyike azoknak a polgári drámáknak, amelyekben az Amerikába szakadt férj elhagyott felesége járja a mátyomság utját, keresi az érvényesülést, az új életet s mikor már azt hiszi, győzedelmeskedett: elbukik, alámerül és tehetetlen dühében a legnagyobb büntől — a *gyermekgyilkosságtól* sem riad vissza.

*Ólvedy* András előbb Nyiregyházán élt a feleségével és sógornőjével közös háztartásban. Ez utóbbi is asszony volt, de férje kiment Amerikába s mert az asszonynak más hozzátartozói nem voltak, nővére testvéri szeretetből tartotta a házban. Ott a háztartásban segédkezett, takarított, süített-főzött s szorgalmával és munkásságával rászolgált a pártfogásra.

— Ne kelljen idegenben vesződni! — mondta a férj, aki teljes egyetértésben élt a feleségével.

— Aztán az ura s csak segít valamivel, amíg érte jön! — mondta az asszony.

A hónapok pedig multak anélkül, hogy a fiatal, életerős asszony csak egy levelet is kapott volna a férjétől, aki ugylátszik, végkép faképnél hagyta az asszonyt. Természetesen vigasztalták, mindenféle gyöngédséggel és figyelemmel halmozták el, csak hogy sorának súlyát feledje és ne érezze a rászakadó elhagyatottságot. Ám az asszony csak nem akart felejteni és a könnyek ki nem apadtak a szeméből. Sógora, munkából hazajövet, gyakorta találta siró helyzetben s ilyenkor egész kedélyével igyekezett jókedvre hangolni.

**Gyapju szövetek legujabb kivitelben**  
**Gyapju szövetek legnagyobb választékban**  
**Gyapju szövetek legolcsóbban**

Ami igen veszedelmes taktikának bizonyult.

Az életerős fiatal asszony sógora közelségéből nemcsak a rokon, de a *férfi vonalmát* is vélte kiérezni. S mert *Ólvedy* tagbaszakadt, jónövésű és határozottan szép ember volt, lassanként elmosódtak előtte a férje vonásai s a sógora kapott helyet szívében, a férjet megillető érzéssel.

Ami a nővér szemét sem kerülte ki s gyakorta szemrehányásokat tett e miatt férjének.

— Ugyan, ne beszélj bolondokat! — nyugtatta meg *Ólvedy*. Szegény asszony csak nem busulhat mindig, aztán kihez legyen bizalommal, ha nem hozzánk!

— De ez több, mint bizalom! — türelmetlenkedett a feleség, aki most már nővére előtt is szóvá tette a férjével való intim viszonyt.

Ami miatt a nővérek között hidegség is áilott be s a fiatal asszony talán most már daczból is elhatározta, hogy elhódítja nővére oldaláról a férfit. Gyakorta szerét ejtette, hogy egyedül maradjon a férjével s ilyenkor szinte maga kereste, hogy a férfi ne rokon érzéssel közeledjék feléje. A házban gyakori volt az összetűzés e miatt s csaknem válasra került a sor férj és feleség között. — Aminek a vége az lett, hogy a *nővér kiköltözött a házból*.

De a viszony azért titokban bár, de annál erősebben fonta egymáshoz *Ólvedy* és sógornőjét. Gyakorta találkoztak együtt az asszony lakásán s ilyenkor fenéig üritették a szerelem serlegét. Mig csak az elmúlt év elején a bűnös viszonynak látható *jelei nem mutatkoztak* az asszonyon. Aki most már *követelésekkel* is lépett a férfi elé és pedig nem kevesebbel, mint *váljék el feleségétől* s törvényesítse az ujszüllött gyermeket.

A férfit természetesen meglepte ez a követelés, közölte a dolgot nejével is és végleges szakitott sógornőjével. Aki — állítása szerint — még mindig zaklatta, új követeléseket támasztott ellene s ahol csak találta, megfenyegette, hogy *megöli az ujszüllött gyermeket*.

— Én hajlandónak nyilatkoztam a gyermek nevelésére, sógornőm ellenben azt követelte, hogy őt is tartsam ki! — mondja *Ólvedy*, aki időközben feleségével beköltözött Debrecenbe és itt a máv. gépjavitó műhelyében kapott állást.

A szegény elhagyott, kétségbeesett asszony ezalatt megszüllte gyermekét. A szegény, meg a magáramaradottság marcangolta a lelkét és tépte össze hitét, önbizalmát. Mikor elhagyta a kórházi ágyat, ahol bűnös szerelmének gyümölcsét világra hozta, tanácsalanul, hajótörötten indult a bizonytalanságba. Jegyet váltott egy nyirvidéki faluba és éjjel, senkitől sem látva, nem ismerve, elkövette a legnehezebb bünt, amit anyára szabott a végzet: *megölte ujszüllött gyermekét*.

A vizsgálat nagy eréllyel indult meg s annak során egy a gyilkos anyát, mint a törvénytelen gyermek édesapját letartóztatta a rendőrség. *Ólvedy* András a nyiregyházi kir. ügyészség börtönébe került, ahol szándékos emberölés miatt indult meg ellene a vizsgálati eljárás. Mivel azonban *alibijét elfogadhatólag bizonyítani tudta*, hamarosan kibocsátották a vizsgálati fogságból s visszaköltözött Debrecenbe, ahol igen ügyes, megbízható és szorgalmas munkásnak ismerik a máv. műhelyében.

Ezek után érthető meglepetést kelthet, hogy tegnap ismétleten letartóztatását rendelkezte el a nyiregyházi törvényszék, amit a debreceni rendőrség még vasárnap este fogatosított s ma délelőtt *Ólvedy* átkísértette Nyiregyházára, ahol az ügyészség ismét átvette.

*Ólvedy* né itt él Debrecenben, ismeri a férje és nővére között fennállott viszony minden bázisát és meg van győződve, hogy a gyermekgyilkosságban *ura ártatlan*.

— Szembesíteni fogják az asszonnyal, aztán ismét szabadlábra helyezik! — mondja a derék asszony, aki nemcsak a férjének, de a hugának is megbocsátott, amiért az ő boldogságát és családi tűzhelyét akarta felborítani. A szeme könnyezik, amikor róla beszél és felsóhajt:

— Szegény asszony!

(gy. zs.)

## Janovich Miklós

A debreceni állomásfőnök ünneplése.

A debreceni vasuti tisztek és altisztek megfestették Janovich Miklós állomásfőnök arcképét s azt ünneplévk keretében leplezték.

Magában az arcképleleplezés ténvében, de az ünnepléven is igazán és szépen nyilvánult meg az a szeretet és tisztelet, amelyben Janovich Miklóst tisztviselői s mindazok, akiknek ő főnöke, vagy tisztvársa részesíték.

Ott voltak az ünnepléven a hivatalos mávon kívül Debrecen társadalmának képviselői is annak ieléül, hogy a kiváló tisztviselő derék ember is.

Megjelent az ünnepségen Debrecen kereskedelmi és ipra is, amelynek tényezői állandó összeköttetésben vannak Janovich Miklóssal. A kereskedők és iparosok is lerótták tiszteletük, szeretetük sőt hálájuk adóját azzal eszmben, aki a kereskedelem és ipar érdekében mindenkor annyi készséggel ügyeszeretettel fáradozik.

És ez mutatja legjobban, hogy mennyire rászolgált Janovich az ünneplésre, szeretetre, tiszteletre. Mert aki hivatását úgy tudja fölfogni és betölteni, hogy nemcsak feletteseinek, nemcsak tisztviselő társainak, de a nagyközönségnek és az ipar és kereskedelemnek is teljes elismerését, tiszteletét tudja kivíni, az hivatása magaslatán áll az az igazi derék ember.

A tisztelet és szeretet megnyilvánulásának szavai és kifejezései az igazi érdem, a megbecsülés, a szeretet kiváltotta külsőségei vele szemben a benső *örzésekn*ek.

## KÖZOKTATÁS.

A debreceni m. kir. állami fémipari szakiskola e hó 15-ével megkezdte szokásos esti tanfolyamait. A tanfolyamokon a különféle iparágakban szükséges ismereteket tanítják. A képesítéshez kötött tanfolyamok közül a kazánfűtői, lokomobil és cséplőgép kezelői, stabilgép kezelői, explózió motor és dynamó-

Szigoru szabott árák mellett szerezhetjük be

**WEISZ ADOLF**  
posztóhereshedőnél, Debreczen, Rossuth-u. 1.  
(Első takarékpénztár palotájában.)

gép kezelői tanfolyamok tartatnak. Megfelelő számu jelentkezés esetén az asztalosipari szabóipari cipész és gépipari szakraiz tanfolyamok is tartatnak. Mindezeket felül programmba van véve egy electrotechnikai előkészítő tanfolyam, mely ugy a laikus, mint gyakorlat embereinek is szükséges electrotechnikai ismeretek terjesztésével foglalkozik. Egy hegesztői tanfolyam, melynek különösen az autogén hegesztés begyakorlása a célja. Továbbá egy faerezői tanfolyam és gáz- és vízvezeték szerelői tanfolyam. Ezeket kívül ez évben már megválnak a műhelyi gyakorlati esti tanfolyamok, melyeken a résztvevők a fémipar körébe vágó valamely mesterség elsajátítását tűzheti ki célul. A tanfolyamok kezdete és időtartama plakátokon szept. 15-én megválnak, addig is az intézet igazgatósága részletes felvilágosítással szolgál (Széchenyi-u. a. szám alatt).

## HIREK

\*

— **A király Bécsben.** Ischlből táviratozzák: A király tegnap délután udvari különvonaton Penzingbe utazott. Őfelsége hét perccel a vonat indulása előtt érkezett a pályaudvarra. A hivatalos cerele befejezése után Szécsen grófnőhöz, a párisi osztrakmagyar nagykövet neijéhez lépett. kezét fogott és rövid ideig élénk beszélgetést folytatott vele. Őfelsége arczsine pompás, kedélyhangulata kitünő. A pályaudvaron megjelent személyiségekkel csengő, tiszta hangon beszélgetett. A felség azután Paar grófi főhadsegéd kíséretében az udvari különvonatra szállt és annak elindulásáig a szalonkocsi ablakánál állott. Este hét órakor érkezett a király Bécsbe.

— **Az új hadtestparancsnok bemutatkozása.** Megírtuk, hogy őfelsége a temesvári VII. hadtest parancsnokává Meixner Hugó tábornokot nevezte ki. Az új hadtestparancsnok most értesítette kinevezetéséről Debrecen város tanácsát, amelynek szives jóakarátát és támogatását kérte. A tanács ma udvarias levélben üdvözölte az új parancsnokot, aki a debreceni csapatoknak is parancsnoka.

— **A főiskola tanévmegnyitása.** Ma délelőtt volt fényes nagy ünnepségek és ünnepi istentisztelet keretében a főiskola iskolaév megnyitása, amelynek kiemelkedő szép pontja volt a kántus éneke, Csiky Lajos magas-szárnyalásu imája és Lencz Géza drnak az új rektornak tudományos jelentőségű, nagy értékű székfoglalója. Az ünnepségen nagy és szép közönség vett részt s ott volt Debrecen város képviselőtestületének Csóka Samu tb. főjegyző és K. Tóth Mihály dr. kulturatanácsos.

— **Debrecen város közzgyűlése.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága e hó 11-én — szerdán — délután 3 órakor a városháza közzgyűlési termében tartja meg rendkívüli közzgyűlést, amelynek tárgyai a következők: 1. A városi tanács beterieszti Józsa Vince és társainak a gör. kath. magyar püspökség városunkban leendő felállítására iránt beadott önálló indítványát. 2. Tanácsi előterjesztés a téglá- és cserépgyártásra 25.000 korona póthitel engedélyezése iránt. 3. Özv. Nagy Lajosné kérvénye özvegyi segély és gyermeknevelési járulék iránt. 4. Szabadság iránti kérvények.

— **Nyugdíjválasztmány a vármegyén.** Haiduármegye tisztviselői nyugdíjválasztmánya e hó 13-án tartja meg ülését, amelynek tárgyai a következők: 1. A vármegye alispánjának kérelme megszakított szolgálati idejének egybekapcsolása iránt. 2. Mártha Sándor I. kerületi utibiztos nyugdíjaztatás iránti kérése.

— **A próbaháboru kezdete.** Makóról táviratozzák: Ma reggel 6 óra 30 perckor érkezett meg az attasék vonata. Tizenöt perccel később robogott be a trónörökös vonata a pályaudvarra. Az állomáson nagyszámu közönség élén Hervay csanádmezvegi alispán fogadta a trónörökös, aki hosszasan elbeszélgetett az alispánnal. Glattfelder csanádi püspökkel és a külföldi, különösen az angol, iapán és német attasékkal. A fenség 7 óra 5 perckor utazott tovább és 8 órakor robogott be a különvonat a mezőhegyesi pályaudvarra, amely virágokkal és lobogókkal volt díszítve. Aradról jelentik: A bécsúihelvi repülőgéposztály tudvalevőleg eddig Nagykikindán gyakorlatozott. Legutóbb azonban parancs érkezett az osztályhoz amely szerint Nagykikindáról Mezőhegyesre kell indulniok és az utat a levegőben kell megtenniök. A pilóták vasárnap indultak el Nagykikindáról és mintegy 600 méternvi magasságban repültek el a város fölött. A szokatlan és érdekes látványosságának nagyszámu publikuma volt. Nagyon érdekes volt, mint Mezőhegyesről táviratozzák, hogy amikor a trónörökös megérkezett, a Nagykikindáról odarendelt aeroplánok a feje fölött röpködtek és nagyon szép légi gyakorlatokat végeztek a levegőben.

— **Személyi változás a Máv. vezetőségében.** Egy fővárosi estilan iria: Száibély Kálmán államvasuti igazgató, a Máv. központi kereskedelmi osztályának vezetője legközelebb nyugalomba megy. Utódiaként Darvai Károly igazgató-helvettest és Baesinszky Vladimirt, a zágrábi üzletvezetőt emlegetik.

— **Baiok a vízmérő órákkal.** Megírtuk már többször, hogy a vízmérő óra és vízmű részvénytársaság többrendbeli felszólításra sem szállította az vízmérő órákat. sőt időközben esődbe is jutott, mire a tanács másoknál rendelte meg a vízmérő órákat a pénzárban levő biztosíték terhére és erről a csődtömeget értesítette is. Most Almássy László országgyűlési képviselő értesítette a várost, hogy a csődtörvényekre hivatkozással nem veszi tudomásul az intézkedést. A tanács viszont föntartja intézkedéseit a szerződésre támaszkodva, mert a csődtörvény rendelkezései csak úgy iránvadók, ha nincs szerződés a felek közt.

— **A háztulajdonosok a csatornabekötési számlák ellen.** A debreceni Háztulajdonosok Egyesülete vasárnap délelőtti gyűlést tartott, amelyen sok panasz hangzott el a csatornabekötési számlák ellen, amelyeket most kézbesítettek a háztulajdonosoknak s amelyekben a tételek nagyságát kifogásolják. A gyűlés végül határozati javaslatot fogadott el, amely szerint tiltakozik az egyesület a számlák összege ellen, megbizva a választmányt, hogy írjon föl a miniszterhez, kérjen felülvizsgálatot és miniszteri biztos kiküldését.

— **Nagy vihar.** Az éjszaka folyamán olyan erős vihar dühöngött Budapest környékén, hogy az összes telefon és táviró vonalakat megrongálta és így este tíz óra után már sem telefonozni, sem táviratot továbbítani nem lehetett sem Debrecenből, sem Nagyváradról, Kassáról, vagy Miskolcra. Az éjszaka folyamán ennél fogva tudósítást sem lehetett nyerni a fővárosból.

— **Följelentették a várost.** Földes Sándor debreceni villamossági műszerész a rendőrség bünygyi osztályánál följelentette Debrecen város világitási vállalatát, hogy nincs iparengedélye és mégis villamos motorokat szerel. A tanács ma kimondta, hogy a vállalat kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályokkal bír, ennek rendelkezései alapján végez munkálatokat, sőt kötelessége ennek alapján szereléseket teljesíteni s így Földes följelentése alaptalan.

— **Az erdélyi árvizkatasztrófa.** Gyertyószentmiklósról jelentik: A borzalmas árvizkatasztrófa, mely pár nap óta a délvidéken pusztít, tegnap Gyertyószentmiklósra jutott. Hainalban sötét felhők gyülekeztek a város felett s nemsokára sűrű helyekben kezdett el hullani a hó. A környékbeli hegyeket mind fehér lepel börtia. Közben az árviz egyre jobban dagadt. Még a délelőtti folyamán víz alá került a városi villamostelep s több épülete beomlott. A munkát nyomban be kellett benne szüntetni s a város napokig sötétben lesz. A mélyebben fekvő utcákon méternvi magasságban áll a víz. A havasi Fairar Részvénytársaság iparvasutiának töltését nagy darabon elmosta a víz. Egy vonat lefordult a meredek töltésről az áradatba. A gépész és fűtő még idejében leugrottak s így emberéletben nem esett kár. A mozdony és a kocsiik azonban teljesen összetörték.

— **Az új körkemencék.** Tudvalevő, hogy Debrecen városa a Gálócsi és Bánó céggel megegyezett, hogy Klinker-tégla építésére alkalmas új körkemence építésére, illetve tervezésére és művezetésére. Miután a cég a munkálatokat megkezdte, a megállapított díjak fejében most 2000 korona kiutalását kérte. A tanács a megállapodások irásba foglalása után dönt a kiutalás kérdésében.

— **A hortobágyi öntöző csatorna.** A kulturmérnöki hivatal beteriesztette a csunvaföldi 3000 hold öntözésére vonatkozó megváltoztatott terveket, amelyeket ma a tanács az összes iratokkal együtt kiadott a polgármesternek, hogy kéri meg Haiduármegye alispániától a víziogi engedélyt. E kérdésben különben lenn volt ma Debrecenben Vinnay Géza miniszteri osztálytanácsos, aki hosszasan tárgyalta Magoss Györgv dr. főügyésszel.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést. Fájdalomtelt szívvvel tudatjuk a legjobb testvérnek, sógornőnek, a kedves nagy-néninek, a jószívű keresztmamának, a páratlan jó barátnőnek Szabó Emmának folyó hó 7-én este 9 órakor, életének 60-ik évében váratlanul történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 10-én délután 3 órakor fognak a Simonvi-úti 28. sz. alatti nyaralóból, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai sirkertben levő családi sírboltba örök nyugalomba helyeztetni, mely végtisztességétele rokonainkat, barátainkat és jóismerőseinket bánatos szívvvel meghívjuk. Testvérei, sógorai, illetve sógornői: Teréz özv. Kaszanyitzky Endréné gyermekeivel; Róza férjével Kardos Lászlóval és gyermekeivel; Ilona özv. Keresztálvay Antalné gyermekeivel; Vilma férjével Zádor Lajosval és gyermekeivel; Miklós neijével Göllt Annával és gyermekeivel; Gyula neijével Jakó Piroskával és gyermekeivel; Sándor neijével Bosznay Etelkával és gyermekeivel; Veronka férjével Rössler Richárdval és gyermekeivel; Berta férjével Vecsey Zoltánnal és gyermekeivel; özv. Szabó Kálmánné Fráter Etelka gyermekeivel; néhai özv. Szabó Jánosné Szabó Mária gyermekei Sógornője és hű barátnője: Rössler Cornélia. A temetést özv. Dankó Béláné és társa Ekli József temetkezési vállalata rendezi.

— **Az állategészségügy augusztusban.** Az állategészségügyi állapotok Haiduármegyében az elmúlt hó folyamán Reitz János főállatorvosnak a közzgazgatási bizottsági ülésen tett jelentése szerint némi javulás mutatott. Lépfene volt Haidudorogon és Haiduszoboszlón, veszettség Püspökkladányban és Haiduböszörményben, takonykór Haidudorogon. A föloldott zárlatok után fertőzve maradt még augusztus végén lépfenével és veszettséggel 2—2 takonykórral 1. sertésorbáncsal 2 és sertésvészsel 6 község.

— **Tescheni vaj Kontsek Gézánál kapható!**

# Zománc cim- és jelzőtáblák és zománc-betük

igen olcsón rendelhetők

Hoffmann és Kronovitz  
könyvnyomdájában  
Debreczen, Plac-u. 49.



### APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni.

## Állást kapok

Keresek özvegy asszonyt, vagy oly házaspárt, ki elvállalná öt vagy hat tagból álló személyzetem állandó kosztolását kertészetemben. Kap a kosztért illő javadalmaszon kívül ingyen lakást, tüzfűt, világítást és zöldségfelét. Értekezhetni Kontseck Géza főszereplésében.

**Német gyermekleány** (Bonne) feltétlenül megbízható, tisztességes, azonnal felvétetik egy 5 éves kis fiu mellé. Cim a kiadóhivatalban.

**Egy fiatal leány**, ki pénztárkezelésben jár, felvétetik teljes ellátással Kovács József főszereplésében Tiszafüred. Értekezhetni Csapó-u. 73. sz.

**Tanuló fiu** felvétetik Tolnai Dániel cipőüzletében Piac-u. 49.

## Különféle

Karlsbadi kétszersült eredeti Spandel vízzel készítve nagy csomag 70 fillér. kis csomag 35 fillér. Kapható a Deutsch-féle üzletben.

**Az összes fiu és leányiskolákban:** Ref. collegium tanítóképző, kereskedelmi, polgári, reál, kath. gymnasium, izr. polgári, Dóczy, Svejtits, stb. intézetekben használandó tankönyvek **lélaron** kaphatók a **Harmathy** antiquariumban **Fűvészkert-u. 14.** püspöki palotához 5-ik ház. Rajzeszközök, rajztáblák, léniák, könyvherdők, írószerek leszállított áron.

**Van is érdeklő!** Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászor, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

**Cigaretta-** hüvelyek bámulatos olcsón kaphatók **Harmathynál** Fűvészkert-u. 14. Püspöki palotához 5-ik ház. Saját monogrammjával ellátott hüvelyt szívhat mindenki. Kapható Harmathynál.

**Van szerencsém** értesíteni, hogy Rákay ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem s azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

**Ki szép és tartós cipőt** óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel **Falusy Károly** polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

**Mindenki szeret** olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér **Klein Izsó**, Csapó-u. 18.

**Welsz Ferencz** gépüzemre berendezettasztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

**Intelligens fiatal emberek** elsőrendű kóser házikosztot kaphatnak özv. urinónél Arany János-u. 16.

**Csemege** szálló kapható kicsiben és nagyban Friss Sándor kereskedésében. Telefon 9-87

**Ha nincs pénze és szüksége van** vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöliön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

**10 mázsa** csemege szálló telepen eladó 11-én szerda délelőtt 9 órától 11-ig Kossuth-utca 67. sz. alatt értekezhető.

**Kóser orthodox libahus** különként kapható Hatvan-u. 49. sz. alatt.

## Lakás

**4 szobás udvari lakás** nagy üveges folyosóval november 1-re kiadó. Villanyvilágítás. József kir. herceg-utca 14.

**Péterfia-u. 81. sz. háznál** a kisebbik utcai lakás: 3 szoba, 1 előszoba, konyha, kamara, fürdőszoba november elsejére kiadó.

## Megnyilt! Megnyilt!

Minden szülőnek érdekében áll, hogy ezen áruházat megtekintse Sokat megtakarít, ha az **iskolai évszóra**

**leánykaruha szükségletét** itt fedezi. Minden nagyságban gyönyörű kész ruhák kaphatók. Selyem, flór és patentharisnyák, rövidárúk, bélések, diszjúárúk, csipkék, jabok, fischük, csipkegallérok, bluzok, pongyolák, kötények, kézi táskák, pipere illatszerek. Mindenféle uri divatickek.

**Szolid szabott árak.**  
**Reichmann Divatáruháza**  
a „Royal“ szállodával szemben.

**Péterfia-u. 83. sz. házbán** az utcai lakás: 6 szoba, konyha, kamara, üvegezett tornác, fürdőszoba az épület alatti pincékkel. 3 lóra való istálló és kocsiszinnel november elsejére kiadó.

**Kiadó október 1-től 2 szép egymásbanyiló** utcai szoba, garconlakásnak vagy irodának alkalmas. Arany János-utca 42.

## Házak-Telkek

**Az Ondodon** 1 föld eladó vagy kiadó. A Látóképnél 1 tanya földdel együtt eladó vagy kiadó. Értekezhetni Iskola-utca 8.

**Debreczenben** a Boldogfalvai-kertben 5100 négyszögöl, házhelyeknek való belsőség, — a Péczely-utcai 7. számú ház eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

**Vámospercsen** 40 hold föld tanyával, 7 hold szőlő gyümölcsösrel eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

**Hajduböszörményben** 3 ház, udvar, a Vénkertben 700 négyszögöl gyümölcsös fákkal beültetett házhelyeknek való föld előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

**Iskolai leányka és fiu**

## Czipők

valamint saját készítményű női és férfi czipők túlhalmozott raktár miatt **bámulatos olcsó árban** lesznek elárulva.

## FISCHER MENYHÉRT

czipő nagyáruházában  
**Piac-u. 9. szám,**  
a Kereskedelmi Akadémiával szemben.

Egyben értesitem a nagyérdemű rendelők közönséget, hogy a műhelyemben 24 óra alatt bármilyen kivitelű cipőket és csizmát elkészítek.

**Fischer Menyhért.**

**Mindenféle ruhát, csipkefüggönyt, ágy- és asztalterítőt legszébben fest, tisztít, mos és vasal**

**Agytollat fertőtleníttve tisztít**

**H R A B É C Z Y E. D.** Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság.

Gvár és főüzlet: **SZÉCHENYI-UTCA 42. SZÁM.** Telefon 323.

Fióküzletek: Csapó-u. 30. Telefon 668. Hatvan-u. 11. Telefon 578. Miklós-u. 1. Telefon 1148. szám.

Felvételi telep: Glück Ede uridivatáruháza. Telefon 602.

**Vigyázz! Rékre festett kirakat. Vigyázz!**

**Őszi bevásárlás, még nem létezett igen jutányos árban.**

1 m. 120 cm. széles kostümkelme	76 fil.	1 drb gyermekruha	1.70 fil.
1 „ posztó, igen szép kivitel	28 fil.	1 „ flaneltakaró	1.50 fil.
1 „ finom barchet	34 fil.	1 „ ágy elé szőnyeg	80 fil.
1 „ finom flanel	36 fil.	1 pár harisnya	32 fil.
1 „ madeira csak	79 fil.	1 m. grenadin	92 fil.
1 „ csipkekelme	69 fil.	1 „ selyem markizet	34 fil.
1 „ selyem	90 fil.	1 „ selyem pouplin	4.76 fil.
1 „ blouz bársony	1.90 fil.	1 „ fekete tafet	1.70 fil.

**Kostümkelmék óriási választékban és még eddig nem volt árakban.**

Szallagok, vásznak, hencsertakarók, szőnyegek, ernyők, szövet- és csipkefüggönyök ágygarnitúrák, rövidárúk, kendők, selymek, bélések, 1 m. lüszter 30 fillér, harisnyák miderek, csipkék.

**ifj. Molnár Lukács**  
Kossuth- és Batthyány-utca sarok, a színházzal szemben.

Férfi ingek, harisnyák, nadrágok. Kérjen maradékos. Varrónók részére külön szabó-árak a rövidáruba.

